

Beleidsregels inzake schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren

(conform Afdeling 3.4 & art 4:81 van de Algemene wet bestuurrecht)

1. Aanleiding

Tijdens een handhavingproject waarbij opgetreden wordt tegen het illegaal plaatsen van containers en andere schuilgelegenheden in het buitengebied van de gemeente Bergen is gebleken dat binnen de gemeente een groot aantal schuilgelegenheden illegaal geplaatst is. De eigenaren van deze illegale schuilgelegenheden worden allen door de gemeente aangeschreven om de schuilgelegenheden te verwijderen.

Hieruit voortvloeiend heeft het college van burgemeester en wethouders een petitie van een groot aantal paardenbezitters ontvangen. Deze petitie vormt voor de gemeente aanleiding om nog eens grondig te kijken naar de wenselijkheid van schuilgelegenheden en de mogelijke planologische inpassing hiervan.

Uit nader onderzoek voortvloeiend uit de handhavingsactie is gebleken dat een groot aantal mensen hobbymatig dieren houdt in de vorm van natuurlijke weidegang. Bij deze vorm worden dieren het gehele jaar buiten gehouden op een bepaald kavel. Een schuilgelegenheid biedt bij deze weidevorm een bescherming tegen onder meer regen, zon en insecten.

2. Probleemstelling

Is de plaatsing van schuilgelegenheden in het buitengebied van onze gemeente wenselijk en op welke wijze kunnen deze planologische worden ingepast?

3. Wenselijkheid van schuilgelegenheden in het buitengebied

Gelet op de beschreven situatie in de aanleiding, de aangeboden petitie door paardenliefhebbers en de (politieke) stellingname van de gemeente Bergen is het wenselijk om onder voorwaarden schuilgelegenheden toe te staan in het buitengebied voor het hobbymatig houden van dieren.

4. Planologische onderbouwing

Zoals uit het voorstaande blijkt is er een grote behoefte aan schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren in het buitengebied. De gemeente wil hier in kader van het ruimtelijk beleid op inspelen door middel van het scheppen van voorwaarden hiervoor. Uitgangspunt is dat met dit beleid de realisatie van schuilgelegenheden waar mogelijk in het buitengebied wordt toegestaan.

Uitzondering hierop zijn:

- Gebieden die zijn gelegen binnen de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Schuilgelegenheden gesitueerd binnen de begrenzing van de EHS kunnen vooralsnog niet zonder verklaring van geen bezwaar gerealiseerd worden.
- Gebieden in het buitengebied die aangemerkt zijn als 'Agrarisch gebied met landschappelijke en/of natuurlijke waarden' (Aln), 'Natuurgebied' (N) of 'Bosgebied' (B). Voor deze gebieden geldt een gebiedsgerichte benadering met als doel de bescherming van de aanwezige natuurlijke en landschappelijke waarden. Binnen deze gebieden komen alleen de gronden die niet in de EHS zijn gelegen en die feitelijk legaal uit grasland bestaan, wat wil zeggen dat deze gebieden altijd uit grasland hebben bestaan ondanks dat de bestemming anders doet vermoeden, in aanmerking voor dit beleid.
- Gebieden die in het kader van de 'Beleidslijn grote rivieren' zijn aangewezen als waterbergend of stroomvoerend rivierbed.
- Agrariërs bedrijven. Agrarische bedrijven worden geacht de mogelijkheid te bezitten dieren onder te brengen in stallen op het bouwblok. Agrarische bedrijven maken geen onderdeel uit van dit beleid, het betreft alleen het hobbymatig houden van dieren.

Eén van de uitgangspunten van dit beleid is ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Deze kwaliteitsverbetering wordt behaald door middel het landschappelijk inpassen van de (reeds aanwezige legaliseerbare) en nog te realiseren schuilgelegenheden, door middel van kaderstellende voorwaarden zoals onder meer een gebiedsgerichte inpassen ter bescherming van het gebiedseigen karakter, een afstemming op de perspectieven uit het POL 2006 en het hanteren van oppervlaktematen.

Per situatie zal worden afgewogen of het oprichten van een schuilgelegenheid voor dieren op een bepaalde locatie aanvaardbaar is. Leidraad hiervoor is onder andere de grootte van het kavel. Als ondergrens zal worden gehanteerd een oppervlakte van minimaal 2000 m² per kavel. Reden van het vaststellen van deze ondergrens is om te voorkomen dat de mogelijkheid ontstaat een overvloed van bebouwing te creëren, wat ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied.

De aanvraag voor een schuilgelegenheid kan voorts alleen worden ingediend door de eigenaar van de dieren die van de schuilgelegenheid gebruik gaan maken. In het kader van het tegengaan van verommeling kan elke aanvrager maximaal 3 schuilgelegenheden realiseren. Verder kan men zich afvragen of bij meer dan 3 schuilgelegenheden nog wel sprake is van hobbymatig gebruik.

Verder is een voorwaarden opgenomen met betrekking tot de situering van de schuilgelegenheden. Deze dienen zo gesitueerd te zijn dat verommeling van het buitengebied wordt tegengegaan. Dit betekent bijvoorbeeld dat aansluiting gezocht dient te worden bij bestaande bebouwing (clustering), bestaande begroeiing of wegen en paden. Ook betekent dit dat een situering aan de zijkant van de kavel de voorkeur heeft boven een centrale situering.

Vanwege de grote behoefte aan schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren in het buitengebied en de onmogelijkheid hieraan op dit moment medewerking te verlenen wordt in de komende herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied' een vrijstellingsregeling opgenomen voor de realisatie van schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren. De in deze beleidsregels genoemde voorwaarden zullen hierin worden opgenomen en als toetsingskader dienen. Op deze wijze wordt zorg gedragen voor een ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

5. Planologische inpassing

Het planologische toetsingskader ten aanzien van schuilgelegenheden in het buitengebied vormt het Bestemmingsplan 'Buitengebied'.

In dit bestemmingsplan heeft deze beleidsnotitie betrekking op schuilgelegenheden binnen de bestemmingen 'Agrarisch gebied' (Ag). Daar waar het gaat om kavels met de bestemming 'Agrarische gebied met landschappelijke en/of natuurlijke waarden' (Aln), 'Natuurgebied' (N) en 'Bosgebied' (B) heeft deze beleidsnotitie alleen betrekking op kavels binnen genoemde bestemmingen, die buiten de EHS zijn gelegen en die feitelijk legaal bestaan uit grasland.

Om te weten te komen hoe met schuilgelegenheden planologisch moet worden omgegaan binnen bovengenoemde bestemmingen is het allereerst van belang om te weten wat onder een schuilgelegenheid wordt verstaan.

Onder een schuilgelegenheid wordt verstaan:

Een overdekte ruimte, die maximaal aan 3 zijden is omsloten door wanden, waarvan het/de betreffende dier(en)gebruik moet(en) kunnen maken in geval van weidegang, met als doel bescherming tegen extreme weersomstandigheden in zowel zomer als winter uit oogpunt van dierwelzijn en waarbij in en nabij de schuilgelegenheden geen opslag is toegestaan.

Vervolgens is het voor een goede invulling van het beleid van belang het begrip kavel te definiëren.

Onder kavel wordt verstaan:

Een stuk grond dat eenzelfde gebruik heeft en is omgeven door een duidelijk herkenbare grens in de vorm van heggen, afrasteringen of sloten.

Indien een schuilgelegenheid wordt toegestaan, dient deze zo goed mogelijk te worden ingepast in het bestaande landschap. Navolgend eisenpakket met als uitgangspunt de onder 4 genoemde kaderstellende voorwaarden garandeert de planologische inpassing en kwaliteitsverbetering en kan tevens dienen als toetsingskader voor Burgemeester en Wethouders voor het verlenen van vrijstelling van de bestemmingsplanvoorschriften voor het realiseren van schuilgelegenheden. Indien in het kader van een goede landschappelijke inpassing blijkt dat een erfebeplantingsplan noodzakelijk is moet deze als voorwaarde worden opgenomen bij de te verlenen vrijstelling en bouwvergunning.

Bestemmingsplanregeling

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van de bestemmingsplanvoorschriften voor de realisering van schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren (en dus uitdrukkelijk niet voor het bedrijfsmatig houden van dieren) in het geval van natuurlijke weidegang indien wordt voldaan aan navolgende voorschriften:

Voorschriften:

- a. De schuilgelegenheid dient zo gesitueerd te zijn, dat geen afbreuk wordt gedaan aan het bestaande landschap en de aanwezige natuurlijke-, landschappelijke- en cultuurhistorische waarden. Een goede landschappelijke inpassing dient te geschieden aansluitend op en ter bescherming van het gebiedseigen karakter. Hiervoor dient het Landschapskader Noord- en Midden- Limburg als afwegingskader gehanteerd te worden;
- b. De schuilgelegenheid dient zo gesitueerd te zijn dat verrommeling van het buitengebied wordt tegengegaan.
- c. Er mag geen sprake zijn van onevenredige aantasting van omliggende waarden en functies;
- d. De schuilgelegenheden mogen niet gesitueerd zijn in het waterbergend of stroomvoerend rivierbed van de Maas;
- e. Initiatiefnemer dient te onderbouwen dat bestaande of vrijkomende agrarische bebouwing niet ingezet kan worden als schuilgelegenheid en dat de eigen bouwkel niet gebruikt kan worden voor het realiseren van een schuilgelegenheid;
- f. Er mag maximaal één schuilgelegenheid per kavel aanwezig zijn. Indien kavels in elkaars directe omgeving gesitueerd zijn dienen schuilgelegenheden geclusterd te worden. Indien sprake is van meerdere aanvragen voor schuilgelegenheden per initiatiefnemer kan hieraan alleen worden meegewerkt indien de betreffende kavels minimaal op 500 meter rijafstand, over de openbare weg, van elkaar gesitueerd zijn. Verder kunnen maximaal 3 schuilgelegenheden per aanvrager vergund worden.
- g.
  - De maximale oppervlakte van een schuilgelegenheid mag niet meer bedragen dan in onderstaande tabel is weergegeven, op kavels kleiner dan 2000 m² mag geen schuilgelegenheid gebouwd worden;

Kavelgrootte	max. oppervlakte schuilgelegenheid
van 2000m ² tot 5000m ²	18 m ²
van 5000m ² tot 10000m ²	24 m ²
van 10.000m ² tot 20.000m ²	27 m ²
van 20.000m ² en meer	36 m ²

- De schuilgelegenheid mag aan maximaal 3 zijden omsloten worden door wanden;
  - De maximale hoogte van de schuilgelegenheid mag niet meer dan 3 meter bedragen;
  - Het dak mag niet plat afgedekt worden en moet met een dakhelling van minimaal 20° en maximaal 45° uitgevoerd worden in de vorm van een lessenaarsdak of zadeldak.
- h. Er mag geen binnen- en buitenopslag van goederen en aanverwante zaken, bijvoorbeeld voer, stro en stal- en afrasteringsbenodigheden, plaatsvinden;
  - i. De afstand van de bouwwerken tot de verkeersdoeleinden aangewezen gronden zal tenminste 25,00 meter bij provinciale wegen bedragen;
  - j. Voor wat betreft het materiaalgebruik dient een schuilgelegenheid te bestaan uit houten wanden in donkergroene of bruine kleurstelling. Verder dienen de houten wanden uit rabatdelen of potdekselementen opgebouwd te zijn. Het gebruik van betonnen, ijzeren of kunststof wanden is niet toegestaan en het dak van de schuilstallen dient te bestaan uit zwarte golfplaten of blauw/grijs gesmoorde donkere keramische of betonnen dakpannen.

6. Juridische vertaling

Indien een bouwwerk zoals een schuilgelegenheid onder voorwaarden niet op een erf bij een woning en niet ter vergroting van het woongenot wordt opgericht is een schuilgelegenheid niet bouwvergunningvrij. Deze beleidsnotitie vormt een beleidskader voor de realisatie van schuilgelegenheden binnen eerder genoemde bestemmingen. Het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' voorziet hier niet in. Indien toch meegewerkt wordt aan de realisatie van schuilgelegenheden dient dit gerealiseerd te worden middels een vrijstellingsprocedure. De

vrijstellingsprocedure betreft een artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Dit is de zwaarste vrijstellingsprocedure en kost op basis van de legesverordening 2007 € 3.099,15. Het voeren van een eenvoudigere en goedkopere vrijstellingsprocedure is alleen mogelijk indien deze beleidsregels ter advisering aan de Provinciale Commissie Gemeentelijke Plannen (PCGP) worden voorgelegd. Wanneer de PCGP een positief advies afgeeft en geen voorbehoud maakt mag voor schuilgelegenheden een eenvoudigere vrijstellingsprocedure (artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening) worden gevolgd, die ook goedkoper is dan een artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. De kosten voor een artikel 19 lid 2 vrijstelling op basis van de legesverordening 2007 bedraagt € 2.250,00. De beleidsregels zijn dan nodig bij het maken van een belangenafweging ten behoeve van een mogelijk te verlenen vrijstelling. Daarnaast zal vorengenoemde als binnenplanse vrijstellingsregeling (art. 15 WRO) worden opgenomen in de 1^e herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied', hetgeen de realisatie van schuilgelegenheden nog sterker zal vereenvoudigen.

Opgemerkt dient nog te worden dat wanneer de 1^e herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied' onherroepelijk wordt deze beleidsregels inzake schuilgelegenheden voor het hobbymatig houden van dieren kunnen komen te vervallen omdat deze zullen worden verwerkt in de voorschriften behorend bij eerder genoemde bestemmingen.

7. Procedure

Ten behoeve van de vaststelling van deze beleidsregels is van toepassing Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het voornemen tot het vaststellen van de beleidsregels wordt op gebruikelijke wijze gepubliceerd en 6 weken voor belanghebbenden ter inzage gelegd. Tijdens de terinzageperiode kunnen zienswijzen schriftelijk of mondeling worden ingediend. Gelijktijdig aan de terinzageperiode zullen de beleidregels ter advisering worden voorgelegd aan de Provinciale Commissie Gemeentelijke Plannen (PCGP) en de inspecteur van de VROM-inspectie Regio Zuid. Wanneer de PCGP en de VROM-inspectie Regio Zuid een positief advies afgeven zonder voorbehoud en gedeputeerde staten van Limburg accorderen als gemeentelijk beleidsplan kunnen burgemeester en wethouders een besluit nemen tot het vaststellen van de (gewijzigde*) beleidregels.

* De beleidsregels zouden nog gewijzigd kunnen worden naar aanleiding van mogelijk ingediende zienswijzen of het advies van de PCGP.

8. Handhaving regelgeving m.b.t. illegale schuilgelegenheden

Aanleiding voor het opstellen van dit document is, zoals eerder gesteld, een handhavingsproject ten aanzien van illegaal geplaatste bouwwerken. Dit handhavingsproject is nog niet afgerond vanwege het ontbreken van dit beleid. Ten aanzien van de handhaving van regelgeving met betrekking tot illegale schuilgelegenheden zal met dit beleid te werk worden gegaan, zoals in onderstaand schema is weergegeven. Dit beleid zal toetsingskader zijn voor de legalisatieonderzoeken.

